

dne 23. listopadu 1922 takové výhrady neobsahuje a není tedy ručení Otty P-a obmezeno tak, jak tvrdí. Právem proto domáhá se žalobce zaplacení pohledávky jak na hlavním dlužníku, tak i na ručiteli, a, když první soud žalobu ohledně ručitele zamítl, z důvodu, že tento nevěděl o pohledávce žalobcově a že nesmí jeho rukojemský závazek býti dále rozšiřován, posoudil věc po stránce právní nesprávně, při čemž se ještě podotýká, že o rozšiřování rukojemského závazku podle toho, co řečeno, nemůže býti řeči, když ručitel ručí vůbec všem věřitelům bez ohledu na to, zda se účastnili řízení vyrovnávacího čili nic.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalovaného Otty P-a.

D ů v o d y:

Jest nesporno, že žalovaný Otto P. přistoupil k vyrovnání Emila F-a jako rukojmí a plátce (§ 1357 obč. zák.). Tím se zaručil za všechny závazky, plynoucí pro dlužníka z vyrovnání. Dle §u 46 vyr. ř. odstavec třetí mají všichni věřitelé dlužníkovi, pokud nejsou věřiteli ve smyslu §u 11, odstavec první vyr. ř., nebo nepožívají práv přednostních dle §u 23 vyr. ř., stejná práva a nesmí se žádnému z nich oproti ostatním dostati vyrovnáním zvláštních výhod (§ 47 vyr. ř.), bez ohledu na to, zda se vyrovnávacího řízení účastnili čili nic (§ 53 vyr. ř.). Jest tudíž dlužník povinen vyrovnáním stanovenou kvotu zaplatiti nejen věřitelům, kteří své pohledávky k vyrovnávacímu řízení přihlásili, nýbrž i těm, kteří se vyrovnávacího řízení nesúčastnili. Týž závazek postihuje však i toho, kdo k vyrovnání přistoupil bez výhrady jako rukojmí a plátce (§ 1357 obč. zák.). S těmito důsledky musí ručitel již předem počítati a jest jeho věcí, by si o stavu dluhů vyrovnacího dlužníka zjednal bezpečnou známost. Vyskytne-li se tedy po právoplatném schválení vyrovnání věřitel, jehož pohledávku postihují podle §u 53 vyr. ř. účinky vyrovnání, jak jest tomu i v tomto případě, ručí dlužník a tudíž i rukojmí za splnění vyrovnání i co do této pohledávky a nemůže se rukojmí svého závazku sprostiti poukazem k tomu, že o pohledávce té nevěděl, pokud se týče, že nebyla k vyrovnacímu řízení přihlášena. Nelze tu mluvit o nepřípustném rozšíření rukojemského závazku ve smyslu §u 1353 obč. zák., neboť rukojmí ručil po zákonu, jak shora dovedeno, hned původně za úhradu kvoty všem věřitelům dlužníkovým, tedy i oněm, kteří se nesúčastnili vyrovnacího řízení a o nichž ani od dlužníka ani jinak nezvěděl. Jest tedy i v tomto případě žalovaný povinen zaplatiti žalobci kvotu vypadající na jeho pohledávku, při čemž jest nerozhodno, hrozí-li snad dovolateli, že bude musiti hraditi kvoty ještě z dalších nově se vyskytnuvších pohledávek věřitelů, jichž se dotýkají účinky vyrovnání. V ostatním stačí poukázati ku správným důvodům napadeného rozsudku.

Čís. 4963.

Byla-li komanditní společnost souhlasnou vůlí stran zrušena a do obchodního rejstříku bylo zapsáno zrušení společnosti i nastoupení likvidace, nelze již udělití prokuru.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1925, Rv I 246/25.)

Žalobě komanditisty na komplementářku komanditní společnosti, by žalovaná strana byla uznána povinnou vydati žalobci opověď k zápisu kolektivní prokury Kamila S-a, procesní soud prvního stupně vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Žalovaná hájí se hlavně tím, že již dopisem ze dne 16. května 1924 prohlásila společenskou smlouvu za zrušenou. Soud má za zjištěno, že nynější žalovaná již tímto dopisem prohlásila smlouvu společenskou za zaniklou, že žalobce na to dopisem z 22. května 1924 projevil s tím zásadní souhlas pro případ, že se přesvědčí o ztrátě společnosti, a že pak přes to žalobou ze dne 10. července 1924 vystoupil proti žalované na zrušení společnosti hlavně z důvodů ztráty, postihnuvší společnost, konečně že žalovaná hned při prvním roku dne 25. července 1924 žalobní nárok uznala. Z těchto skutečností jde na jevo, že společenská smlouva jest srovnalou vůlí obou stran již zrušena a že žalobce zejména již podáním oné žaloby ze dne 10. července 1924 v podstatě prohlásil souhlas se zrušením společnosti. Když tedy přes tento stav věci žalobce v nynějším sporu žalobou dne 14. července 1924 — tedy o 4 dny později podanou — domáhá se dle společenské smlouvy — již zrušené — opětného zřízení prokury Kamila S-a a jejího zápisu do obchodního rejstříku, postrádá žaloba základu následkem zrušení smlouvy. Žádost o zřízení prokury jest však i proto neodůvodněnou, poněvadž — jak jest nesporno — usnesením obchodního soudu ze dne 20. září 1924 bylo i do obchodního rejstříku zapsáno zrušení společnosti a nastoupení likvidace. Dle čl. 137 a 172 obch. zák. likvidací končí se pravidelná provozovací činnost společnosti a jen výjimečně mohou likvidátoři uzavřít nové obchody, pokud slouží k ukončení obchodů již závislých. Proto také zřízení prokury v řízení tom není již ani přípustné, ježto prokura zmocňuje jen k úkonům, v čl. 42 obch. zák. vyjmenovaným, které přináší s sebou pravidelný provoz podniku, kterého však v době likvidace tu již není.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací soud sdílí právní názor napadeného rozsudku, že se žalobce nemůže domáhati opětného zřízení prokury Kamila S-ovi žalovanou jako komplementářkou společnosti »S. a spol. komanditní společnost«, poněvadž společnost ta byla obapolným prohlášením obou společníků zrušena. V podrobnostech stačí poukázati ku správným a výstižným důvodům napadeného rozsudku, k nimž vzhledem k vývodům dovolání uvéstí jest ještě toto: Byl-li souhlasným projevem obou společníků (§ 861 obč. zák.) zrušen společenský poměr, pozbyla i společenská smlouva své působnosti. Zrušením společnosti a zahájením likvidace končí pravidelná výdělková činnost společnosti, nastává změna v její organizaci a vedení i zákonné zastoupení společnosti přechází na likvidátory (čl. 137 a 172 obch. zák.). Nemohla by tedy komplementářka v tomto období již vůbec zřídit prokuru (čl. 104, 118 obch. zák.). Likvidátoři pak nemohli by ji udělit, poněvadž prokura před-

pokládá pravidelnou provozovací činnost společnosti, která právě přestává jejím zrušením a zavedením likvidace (čl. 137 obch. zák.), nehledíc ani k tomu, že zastupitelská moc likvidátorů jest obmezenější, než prokuristy (čl. 42, 137, 140 obch. zák.) a že by likvidací pomínila i prokura dříve zřízená. Za tohoto stavu věci nebyl by nárok žalobců vůbec po zákonu proveditelným a netřeba se proto ještě zabývatí otázkou, může-li komplementář, oprávněný dle smlouvy ke zrušení prokury jen za souhlasu komanditisty, za určitých okolností, jmenovitě pozbyl-li duvodně důvěry v prokuristu, odvolati prokuru i v poměru vnitřním samostatně. Dovolatel vytýká dále neprávem žalované nedůslednost, jež se prý jeví v tom, že žalovaná z korespondence a ze žaloby o zrušení společnosti dovozuje sice zánik společenské smlouvy, kdežto ve svém rekursu proti usnesení rejstříkového soudu ze dne 20. září 1924, jímž byl povolen zápis likvidační firmy a ustanoven likvidátorem Antonín K., sama se této smlouvy dovolávala. V tomto postupu žalované není však rozporu, neboť zákon sám (čl. 133 obch. zák.) co do stanovení osob likvidátorů poukazuje v první řadě ku společenské smlouvě, třebaže společnost byla již zrušena (což jest právě podmínkou likvidace) a právem tedy žalovaná žádala, by byly jmenovány likvidátory osoby, k tomu společenskou smlouvou předurčené. Nelze také usuzovati z okolností, že se žalovaná spokojila s pouhým odvoláním prokury, nezakročivši ihned o zrušení společnosti, že neměla při svém prohlášení ze dne 16. května 1924 vážného úmyslu zrušiti společenský poměr. Že úmysl její byl opravdovým, plyne zřejmě z toho, že na žalobu z 10. července 1924 v tomto směru hned při prvním roku submitovala. Rozhodla-li se dříve pro opověď odvolání prokury, stalo se tak patrně pro nebezpečí z prodlení, čemuž nasvědčují vývody žalobní odpovědi.

Čís. 4964.

Dopravní řád železniční ze dne 11. listopadu 1909, čís. 172 ř. zák.

Příkaz, nevyhovující formálním předpisům §u 73 žel. dopr. ř., jmenovitě příkaz, jenž není napsán na předepsaném vzorci, může sice býti drahou odmítnut, byl-li však drahou přijat, jest dráha povinna splniti ho tak, jako kdyby byl podán formálně správně. Nebezpečí drahou zvoleného způsobu dalšího odeslání příkazu jde na vrub dráhy.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1925, Rv I 348/25.)

Žalobce zaslal z T. v Čechách vagon zboží do Vídně. Ježto kupitel neplatil, žádal žalobce na dráze, by vagon zboží byl v Cmuntu zadržen. To se také stalo, avšak kupitel zatím zaplatil, pročež žalobce požádal dne 4. února 1921 dopisem dopravní úřad v T., by telegramem v cestě úřední zasláným vyrozuměl dopravní úřad v Cmuntě, by nechal zadržený vagon dále jeti. Dopravní úřad v T. žádosti vyhověl, vuz však zůstal v Cmuntu ještě po delší dobu, čímž vzešly výlohy na stojnění.